

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: UP I 04-043/24-191/2
Podgorica, 10.06.2024. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Javnom emiteru „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice, emiteru specijalizovanog televizijskog programa „Parlamentarni program”, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog emitovanja, dana 17. maja 2024. godine, u terminu od od 20:03:23 do 20:03:51 sati (28 sekundi), medijskog predstavljanja podnosioca izborne liste i kandidata sa izborne liste za izbore odbornika u Skupštini opštine Budva, koji su održani 26. maja 2024. godine, u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog kršenja:
 - a) obaveze zaštite integriteta maloljetnih lica (član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima),
 - b) zabrane korišćenja maloljetnika u političke svrhe (član 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 35/11, 7/16 i 8/19).
3. Javni emiter „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice, je dužan da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru specijalizovanog televizijskog programa „Parlamentarni program”, u periodu 18:00 do 20:00 sati objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru specijalizovanog televizijskog programa 'Parlamentarni program' upozorenje zbog toga što je prekršio standarde vezane za zaštitu maloljetnika i omogućio korišćenje maloljetnika u političke svrhe prilikom emitovanja medijskog predstavljanja za izbore odbornika u Skupštini opštine Budva, koji su održani 26. maja 2024. godine.”
4. Javni emiter „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice je dužan da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje specijalizovanog televizijskog programa „Parlamentarni program”, javnog emitera „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter”), uočeno je da je dana 17. maja 2024. godine, u terminu od od 20:03:23 do 20:03:51 sati (28 sekundi) emitovano medijsko predstavljanje za izbore odbornika u Skupštini opštine Budva, koji su održani 26. maja 2024. godine, u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe (Nalaz Sektora za nadzor nam radom pružalaca AVM usluga br. UP I 04-043/24-191 od 20.05.2024. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija”) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu:

„Zakon“), član 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-09.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. UP I 02-043/24-191/1 od 24.05.2024. godine).

Emiter u ostavljenom roku nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 stav 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
- članom 21 stav 9 Pravilnika zabranjeno je korišćenje maloljetnika u političke.
- medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (član 2 stav 3 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva, koji će biti održani 26. maja 2024. godine („Sl. list Crne Gore“, br. 31/24)).

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je 17. maja 2024. godine, u terminu od 18:31:38 do 18:34:09 sati (2 minuta 31 sekunda) emitovao medijsko predstavljanje koalicije „Za budućnost Budve – Budva otvoreni grad“ (NSD, DNP, SNP, PZP, UCG, DEMOS, Prava CG, Radnička partija, Slobodna CG), za izbore odbornika u Skupštini opštine Budva, koji su održani 26. maja 2024. godine, koje je opisano u nastavku.

Tokom navedenog programskog segmenta emitovana je izjava kandidatkinje za odbornicu Bojane Pićan. U terminu od 20:03:23 do 20:03:51 sati (28 sekundi) emitovan je sadržaj:

Bojana Pićan, kandidatkinja za odbornicu: *„Planiramo da uvedemo stipendije za obrazovanje i stručno usavršavanje u zemljama inostranstva, uz obavezan povratak u Budvu. Budva više nije mali mediteranski grad, Budva je primjer pozitivnih migracija. Budvi su neophodni vrtići i nove škole. Tako da sam sigurna da ćemo te projekte realizovati u saradnji sa Vladom Crne Gore, jer mi smo lista koja gradi mostove sa ljudima, ne gradimo zidove oko nas.“*

Navedena izjava pokrivena je snimkom zabilježenim tokom nastave u školi. U kadru se nalaze dvije maloljetne učenice koje pišu i listaju sveske, sjedeći u školskoj klupi. Nakon toga je prikazan panoramski kadar budvanskog Starog grada. Zatim je prikazano nekoliko kadrova jedne obrazovne ustanove, u čijem dvorištu se nalazi grupa ljudi, među kojima su nosilac liste Mladen Mikijelj i kandidat za odbornika Nemanja Kuljača, snimljeni tokom sportskog pozdravljanja sa četiri maloljetna dječaka, koja su okrenuta leđima. Nakon toga se jedan od dječaka okreće, i u kadru se vidi njegovo lice, gotovo u cjelosti.

2. Opisano medijsko predstavljanje emitovano je istog dana i u terminu od 20:02:32 do 20:05:03 sati (2 minuta 31 sekunda).
3. Na početku i na kraju bloka medijskog predstavljanja, u toku kojeg je emitovani predmetno medijsko predstavljanje, prikazan je džingl sa grafičkom oznakom: „2024 - LOKALNI IZBORI“.
4. Prilikom sagledavanja opravdanosti uključivanja maloljetnika u sadržaje koji čine medijsko predstavljanje u predizbornim kampanjama, treba voditi računa da maloljetnici nijesu javne ličnosti. Zbog toga, korišćenje njihovih ličnih podataka (sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet tog lica) predstavlja rizik za ugrožavanje njihove privatnosti.
5. Svaka slika, video ili audio snimak maloljetnika pripada njihovoj privatnosti, tako da oni imaju pravo da odluče sa kim žele da ga podijele. Objavljivanje video snimaka ili fotografija maloljetnika

može ih dovesti u ranjivo stanje odmah ili kasnije u budućnosti (zbog mogućeg ismijavanja ili stigmatizacije), a njihov „politički trag“ može uticati na njihove buduće mogućnosti i životne izbore.

6. Imajući u vidu da su u emitovanom medijskom predstavljanju korišćeni snimci sa kadrovima maloljetnih lica, jasno se zaključuje da je prekršena obaveza zaštite privatnosti i integriteta maloljetnih lica, odnosno da je prekršena zabrana korišćenja maloljetnika u političke svrhe. U snimku se gotovo u cijelosti vidi lice jednog dječaka na način da se može utvrditi njegov identitet. Dodatno, uloga djece na snimku svedena na dekor koji bi trebalo da učini političkog subjekta dopadljivijim, a njegova poruka vjerodostojna. Korišćenje maloljetnika u političke svrhe se, u ovom slučaju, ogleda u tome što su maloljetnici prisutni samo kao dio formalnosti, kao objekat bez ikakvih relevantnih veza sa temom, ne u sopstveno ime, te bivaju instrumentalizovani.
7. Emitovanjem predmetnog snimka, emiter je zanemario obavezu, propisanu Zakonom, da štiti integritet i privatnost maloljetnika, te da se, saglasno Pravilniku, oni ne smiju koristiti u političke svrhe.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-09, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem programskog sadržaja emiter prekršio član 55 stav 1 Zakona i član 21 stav 9 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Parlamentarni program“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javno preduzeće „Radio Televizija Crne Gore“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za zajedničke poslove
- Služba za informaciono - komunikacione tehnologije

Pripremila: Marija Baykal

Odobrila: Jadranka Vojvodić

